

ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДКРЕПА - ВЕЛИНГРАД

Бул "Съединение" №256, тел: 0359/5-30-35, e-mail: draganmanchov@abv.bg,

<http://www.csop-velingrad.org>

УТВЪРДИЛ:

ДИРЕКТОР: ЕЛЕНА КУМИНОВА МЕВ

ПЛАН- ПРОГРАМА

**ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С РОДИТЕЛИ, ИНСТИТУЦИИ И
ОРГАНИЗАЦИИ, СЕМЕЙСТВАТА НА УЧЕНИЦИТЕ, КОИТО
СЕ ОБУЧАВАТ В ЦСОП- ВЕЛИНГРАД ЗА 2022/2023 ГОДИНА**

**План- програмата е приета на заседание на педагогическия съвет с Протокол № 1
от 30.09.2022 и утвърдена със Заповед на директора № 71 от 06.10.2022 г.**

Съвременният живот налага учителите, специалистите и родителите да обединят усилията си в името на това учениците да получат най-доброто като образование и възпитание. Ето защо настоящия момент в условията на пандемията на COVID-19. създаването на успешна комуникация и добро взаимодействие между родители, учители и специалисти е от изключително важно значение. Това взаимодействие трябва да се реализира въз основа на принципите на взаимното доверие и уважение, подкрепа и помощ, търпение и търпимост един към друг.

Планът е част от дейностите за предотвратяване на отпадането на деца от училище. Той е изработен с активното участие на специалните педагози, психолога, терапевтите и родители и кореспондира с темата за включващото образование, като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Базира се на основните принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

Родителите и специалистите трябва да работят заедно и да обединят знанията, ресурсите и усилията си, за да са от максимална подкрепа за децата със специални потребности и особено сега, в условията на пандемията на COVID-19.

С влизането в сила на Закон за предучилищно и училищно образование, НПО работата с деца със СОП е на дневен ред. Всяка една учебна институция преобразува дейността си в посока създаване на необходими условия за включване на деца със СОП в съвместен учебен процес и ЦСОП, с определените от Закона функции, е подпомагащо звено в процеса на приобщаващо образование. Полученият опит диктува необходимостта от консолидация на усилия на всички институции и организации, работещи с деца и ученици със СОП и множество увреждане.

Тук ролята на ЦСОП като информационно-консултативен център е много важна. Със заповед на директор № 355/03.09.2018 е създаден координиращ екип с координатор Т. Маргова в ЦСОП Велинград и Л. Янушева в гр. Ракитово. В центъра на този екип трябва да бъде семейството и, когато е възможно, самото дете. Родителя/настойникът на детето или лицето, което полага грижи за детето е длъжен да съдейства и да подпомага учителите и другите педагогически специалисти при реализирането на дейностите за

преодоляване на проблемното поведение на детето или ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в училищната среда, както е определено в наредбата.

Останалите членове на екипа са общообразователните учители, специалните педагози, терапевтите, психолозите, ерготерапевтите, представители на училищната администрация.

I. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА:

Често връзката между родителите и професионалистите е едностранна: професионалистите имат очакване към родителите да продължават да работят с децата си вкъщи. Някои професионалисти не си дават сметка за трудностите, които срещат родителите при отглеждането на децата си със специални нужди. Често с родителите се влиза в контакт само за да се съобщи нещо притеснително, свързано с поведението или обучението на детето, а когато те се намесят с предложение или съвет, това се счита за нежелана намеса. Образователните професионалисти не могат да посрещнат напълно нуждите на децата със СОП без дългосрочно и последователно сътрудничество с техните родители. Родителите често са най-добрите експерти за своите деца и имат много неща, които да споделят. Има толкова много доказателства за ползата от сътрудничеството с родителите, че то вече се смята за необходимост.

Изводи:

Информацията, която родителите споделят за своите деца е много важна и ценна. Родителите трябва да бъдат включени в процеса на оценка, да идентифицират своите приоритети за децата си, да споделят стратегии и техники, които са ефективни вкъщи. Родителите трябва да бъдат активни участници и в сесиите за разрешаване на проблеми, когато такива се появят (вместо просто да им съобщава за проблемите в очакване да ги разрешат). В Наредбата е определено, че след провеждане на оценяването родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, се запознава с резултатите от него и в зависимост от резултатите, определя дейности от общата и/или от допълнителната подкрепа за личностно развитие, които се предоставят съобразно индивидуалните потребности на детето.

От страна на педагози е необходимо да се помни, че притесненията на родителите са огромни и имат нужда да бъдат изслушани, разбрани и педагозите да са наясно с техните очаквания за децата им. Имат нужда от информация, която може да ги успокои. Учител трябва да поеме ангажимент да разгледа притесненията им и да се опита да се справи с тях, когато това е възможно.

Въпреки че "сътрудничество" и "консултация" често се използват като синоними, разликата е, че "консултацията предполага "експертен" модел: един професионалист споделя експертното си мнение с друг, който работи със съответния ученик. При сътрудничеството, всички професионалисти се считат за експерти и всеки допринася за работата на екипа. Между отделните професионалисти: общообразователни учители, специални учители и терапевти трябва да са налице споделена отговорност и съвместно взимане на решения. Специалният учител дава обратна връзка на общообразователния учител за работещите стратегии и за напредъка и трудностите на детето/ децата.

Важни принципи, които трябва да се спазват при проблеми от страна на родителите и специалния педагог

- Да се познават особеностите на детето и те да се приемат, т.е да не се крие проблемът му;
- Да се търси споделяне на емоциите, чувствата, мислите.

- Да се игнорират поучителните и критични забележки за сметка на поощряването и подкрепящо поведение;
- Родителите и педагози поддържат взаимоотношения на доверие и подкрепа;
- Задължителен обмен на информация за проблемите и постиженията на детето, да се дават ясни инструкции как да се работи въкъщи, ежедневна писмена връзка за домашни работи от ресурсния учител;
- Да се дава пример с поведението на възрастния. Както родителя така и ресурсният учител да дават пример с речевото, емоционално, когнитивно и социално поведение;
- Да се отделя време за разговори, обяснения и изслушване помежду им, да се създаде спокойна атмосфера.

Основни насоки за подобряване ефективността на екипната работа:
Необходимо е:

- да има постоянна връзка, обединеност между различните специалисти;
- да се осъществяват повече срещи и консултации помежду им;
- да се изслушва мнението и на други колеги извън екипа;
- да се решават назряващите проблеми преди настъпване на кризата;
- осигуряване на повече достъпна специализирана литература;
- при нужда самият класен ръководител да събира екипа за разрешаване на актуален проблем;
- поддържане, спазване и следване на правилата не само в училищни условия, но и в ежедневен план;

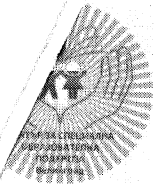
II. ЦЕЛ: Родителите да са активен участник и партньор на Центъра за специална образователна подкрепа в процеса на обучение и рехабилитация на децата и учениците

Основни задачи:

- да се изгради по-добро разбиране за работата в екип и значимостта и за приобщаващото образование на деца със СОП.
- Да се сведе до знанието на родителите, че:
 - работата в екип за подкрепа на личностно развитие се отнася до съвместната оценка, разработването на индивидуален образователен план, планирането и извършването на интервенции, мониторинг на напредъка;
 - екипът работи съвместно за разрешаването на възникнали проблеми и конфликти, като цели да посрещне нуждите на детето по най-добрия възможен

III. МЕТОДИ НА РАБОТА

- Индивидуални и тематични консултации;
- Родителски срещи;
- Екипни срещи,
- Беседи,
- Анкети,
- Посещения, уоркшопове, дискусии, кръгли маси, презентации, тренинги, родителски вечери, родителски четения, организационно- дейности игри

- Активно включване на родители в организиране и провеждане на извънкласни дейности.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

- запознаване, информиране и консултиране на родителите с корекционен, терапевтичен и ОВП на неговото дете;
- предлагане на родителите конкретни начини за успешна самоподготовка у дома
- учител дава препоръки на родителите как да бъдат полезни в подготовката на уроците и домашните упражнения, как да подготвят специални материали за по-доброто разбиране на учебния материал (специални таблици, схеми, чертежи и др.);
- родителите се насърчават активно и практически да поддържат формирането у детето полезни умения за самостоятелен живот;
- специалният педагог съдейства на семейството за разширяването на социалните контакти на детето по местоживееене;
- включването на родителите в различни форми на подготовка, като краткосрочни родителски семинари, уикенди и др

Нашата програма е в съответствие със:

Чл.10 от ПРАВИЛНИК ЗА УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА НА ЦЕНТРОВЕТЕ ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДКРЕПА:

- запознаване на родителите с организацията на образователния процес и на подкрепата за личностно развитие, както и с конкретни начини за подкрепа на самоподготовката на децата им;
- консултиране на родителите за усвояване на различни похвати на работа и общуване и за подкрепа на социалното включване на децата им, както и за използване на специализирана литература;
- информиране на родителите за използването на различни видове терапия –арттерапия, музикотерапия, кинезитерапия, ерготерапия, сензорна стимулация и други, като част от допълнителната подкрепа на децата им;
- консултиране на учениците със специални образователни потребности и техните родители за възможностите за професионално обучение и последваща професионална реализация. Чл. 182. (1) Центърът за специална образователна подкрепа извършва: Т. 3. прилагане на програми за подкрепа и обучение за семействата на децата и учениците
- Чл. 185. Чл. 185. (1) Центърът за специална образователна подкрепа разработва и/или прилага програми за подкрепа и обучение на семействата на децата и учениците, които се обучават в центъра. Целта на програмите е родителите, представителите на децата или лицата, които полагат грижи за децата, да са активен участник и партньор на центъра за специална образователна подкрепа в процеса на обучение и рехабилитация на децата и учениците.

V. Дейности:

- I. Презентиране на ЦСОП, неговите функции, дейностите, структурата, управлението, организацията на обучителния процес и на дейността на центровете за специална образователна подкрепа в условията на COVID-19;

1. Статии/медийни изяви за представяне на ролята, функциите и постиженията на ЦСОП-Велинград.

Срок: М. Октомври

Отговорник: ЗДУД

2. Провеждане на родителски срещи по класове за разясняване на дейностите на КЕ и ролята на родителите в тях в условията на COVID-19

Срок: М. Ноември

Отг. Ръководители на паралелки

3. Провеждане на анонимна анкета /Чек листа за работа с родителите/ за обратна връзка

Срок: М. Януари

Отг. Психолог

4. Участие на родителите в екипни срещи и заседания на КЕ в ЦСОП .

Срок: През годината

Отг. КЕ

5. Провеждане на кръгла маса за решаване на актуални проблеми.

Срок: Април

Отг. ЗДУД

6. Провеждане на извънучилищни родителски срещи, кръгла маса за разясняване на основните положения на Нар. ПО и ЗПУО и ролята на ЦСОП и др.

Срок: Март, Април, Май

Отг. ЗДУД, Психолог

II. Запознаване с конкретни начини за подкрепа на самоподготовката на детето или ученика у дома;

1. Беседи, консултации, тренинги с родителите за усвояване на различни техники за подкрепа на самоподготовката на детето или ученика у дома при дистанционната форма на обучение.

Срок: през годината, Според графика на КЕ.

Отг. Ръководител на паралелките, Психолог, Логопед, терапевти.

2. Беседи, консултации с конкретни специалисти и присъствие на родители в учебния онлайн - час, други дейности.

Срок: През годината

Отг. Педагогически специалисти

III. Усвояване на различни похвати за работа с детето или ученика у дома с цел създаване и развитие у него на полезни умения за самостоятелен и независим живот;

ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДКРЕПА - ВЕЛИНГРАД

Бул "Съединение" №256, тел: 0359/5-30-35, e-mail: draganmanchov@abv.bg,

<http://www.csop-velinograd.org>

1. Организационно- дейност на игра „Запознаване родителите с различните типове родителско поведение“.

Срок: М. Ноември

Отг. Психолог

2. Обучение на родителите за прилагане на средствата за подпомагане комуникацията на учениците и в домашни условия като ПЕКС система, МАКАТОН и др.

Срок М. Декември

Отг: Д.Юркова, С. Илинова

3. Търсене на възможността за връзка с родителите на учениците по конкретен случай. с цел консултация.

Срок: През годината

Отг. Ръководители на групите

IV. Придобиване на умения за подкрепа на социалното включване на детето или ученика;

1. Провеждане на анкета за проучване нивото на тормоза в училище

Срок: м. Октомври, Май, Юни

Отг. Психолог

2. Консултации при логопед

Срок: Според график

Отг. Логопед

3. Запознаване на родители с различните видове агресивни прояви

Срок: Януари

Отг. Психолог

4. Превенция на зависимостите

Срок: Януари, Март

Отг. Психолог

V. Запознаване родителите с прилагането на иновации, специфични методи и подходи при осъществяването на обучителната и терапевтична дейност с учениците, предоставяне на обучителни материали за работа с детето или ученика; /Беседи, разговори, обучения относно специфичните особености на заболяванията и актуалното състояние на децата/.

• Среща- обучение на тема: “Специфични особености във физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното развитие на децата с нарушения от Аутистичния спектър“.

Срок: м. Март 2023 г.

Отговорник: ЗДУД, пед. специалисти

• Среща- обучение на тема :“Хиперактивност с дефицит на вниманието“.

Срок: м. февруари 2023 г.

Отговорник: Психолог, ЗДУД

• Среща- обучение на тема: „Специфични особености във физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното развитие на децата с нарушено зрение“.

Срок: м. Ноември 2022

Отговорник: Логопед, психолог

- Среща- обучение на тема: „Специфични особености във физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното развитие на децата с ДЦП“.
Срок М. Декември
Отг. Психолог

1. Създаване на Родителски кът в учебните стаи и специализирани кабинети с актуална и полезна за родителите информация

Срок: М. Ноември

Отг. ЗДУД, Р-лите на паралелки

2. Подреждане на библиотечен кът за родителите.

Срок: М. Януари

Отг. ЗДУД, учители ЦОУД

3. Споделяне на информационни материали и системно отразяване на публичност на проведените дейности в ЦСОП в медийното пространство, чрез всички средства за комуникация, интернет източници, сайта на ЦСОП-Велинград, фейсбук-страница на центъра, вайбър-групите на паралелките, АБВ поща и др.

Срок: През годината

Отг. ЗДУД, пед.специалисти

VI. Други теми, полезни за родителите по техния избор и предложения.

1. Провеждане на екипни, тематични, индивидуални срещи и консултации с участието на всички специалисти от ЦСОП и класни ръководители от общообразователните училища, където са записани учениците от центъра.

Срок: През годината

Отг. Ръковод на парал., психолог,
логопед